

REGLUR

um skilmerki dauða.

Skv. 2. gr. laga nr. 15/1991 um ákvörðun dauða telst maður látinn ef heilastarfsemi er hætt. Skv. 3. gr. sömu laga er hægt að ákvarða dauða með tvennum hætti:

1. Samkvæmt ákvæðum 1. málsg. 3. gr., sem er svohljóðandi:

„Staðfesta má dauða manns ef hjartsláttur og öndun hafa stöðvast svo lengi að öll heilastarfsemi er hætt.“

2. Samkvæmt ákvæðum 2. málsg. 3. gr., sem er svohljóðandi:

„Hafi öndun og hjartastarfsemi verið haldið við með vélrænum hætti skal ákvörðun um dauða byggjast á því að skoðun leiði í ljós að öll heilastarfsemi sé hætt.“

I. Nánar um ákvörðun dauða skv. ákvæðum

1. málsg. 3. gr. laganna:

Í langflestum tilfellum má ákvarða dauða skv. 1. málsg. 3. gr. laganna. Með skoðun (hlustun, þreifingu slagæðar, hjartariti) er staðfest að öndun og hjartsláttur hafi stöðvast. Venjulega stöðvast öll heilastarfsemi um það bil 20 mínútum eftir að hjartað hættir að slá.

Sé líkamshiti manns verulega lægri en eðlilegt er, skal skoða hann af mikilli gaumgæfni áður en hann er úrskurðaður látinn. Við slíkar aðstæður eru hjartsláttur og öndun svo hæg að auðveldlega má yfirsjá. Þá er og heilastarfsemi mjög hæg, en dæmi eru þess að hún hafi komist í eðlilegt horf, þótt hjartsláttur og öndun hafi virst stöðvuð í allt að klukkustund.

Sé um nýfætt barn að ræða og þá sérstaklega fyrirbura ber að fylgjast mun lengur með barninu en fullorðnum eftir að hjartsláttur og öndun stöðvast áður en barnið er úrskurðað látið.

Hafi endurlífgun verið beitt án árangurs má staðfesta dauða strax og lífgunaraðgerðum linnir.

II. Nánar um ákvörðun dauða skv. ákvæðum

2. málsg. 3. gr. laganna:

Til að staðfesta að heilastarfsemi sé hætt er beitt tvenns konar greiningaraðferðum:

1. Ætíð skal beita taugaskoðun.
2. Leiki vafi á greiningu, eða ef ættingjar hins látna óska þess, skal taka röntgenmyndir af heilæðum (cerebral angiography).

1. Um taugaskoðun:

Til að staðfesta megi dauða með taugaskoðun þarf að fullnægja eftirtöldum skilyrðum:

- a. **Útiloka skal eitrun, kulnun og miklar truflanir á saltbúskap og efnaskiptum líkamans.** Stórir skammtar af vissum geðlyfjum og svefnlyfjum geta sljógvað svo heilastarfsemi að það líkist því að starfsemi heilans sé hætt. Hið sama á sér stað við mikla kælingu líkamans. Til að taugaskoðun sé marktæk verður líkamshiti að vera hærrí en 33° C. Þá geta truflanir á saltbúskap, sýrujafnvægi og efnaskiptum truflað mjög taugaskoðun.
- b. **Áverki eða sjúkdómur í heilabúi er þekktur.** Þegar svo háttar verður heilaskemmdin að geta leitt til svo mikillar þrýstingshækkunar í heila að hún hindri blóðrennsli til heilans. Dæmi slíks eru heilablæðing, heilæxli eða heilaáverki.

Ef skilyrðum a- og b stafliðar hér að ofan er fullnægt er unnt að staðfesta dauða ef:

- * meðvitundarleysi er algjört,
- * sjálfkrafa öndun er hætt,
- * ekkert eftirtalinna taugaviðbragða fæst:
sjáaldursviðbragð, hornhimnuviðbragð, hlustarviðbragð (ísvatni hellt í hlust),
kokviðbragð, viðbragð við sársaukaáreitni í andliti eða útlimum,

Taugaskoðun skal tvítekin með tveggja tíma millibili.

2. Um röntgenmyndir af heilaeðum:

Sé einhverju framangreindra skilyrða ekki fullnægt, leiki vafi á greiningu eða ef ættingjar hins látna óska þess, skal taka röntgenmyndir af heilaeðum. Sé blóðflæði um heila hætt sést ekki skuggaefnisflæði í heilaeðum. Þess er krafist að sjáanlegt sé flæði skuggaefnis í greinar ytri hálsslagæðar (a. carotis externa) eigi rannsóknin að teljast marktæk.

III. Almennt:

Andlátsstund telst upp runnin um leið og dauði manns hefur verið staðfestur samkvæmt 2. málsg. 3. gr. Þá má hætta aðgerðum sem viðhalda öndun og hjartslætti. Lækni ber að fræða vandamenn sem best um ástand sjúklingsins og um dauða hans. Honum er ekki skylt að fara að óskum vandamanna um áframhald meðferðar þegar staðfest er að sjúklingurinn sé látinn.

Ef í hlut á látin kona sem gengur með lífvænlegt barn þá skal viðhalda öndun og hjartslætti þar til barnið hefur verið tekið með keisaraskurði.

Ef nema skal brott líffæri úr hinum látna til ígræðslu og skilyrðum laga nr. 16/1991 um brott nám líffæra og krufningar er fullnægt, má viðhalda öndun og hjartslætti á meðan líffæri eru numin brott, en það skal gert svo fljótt sem unnt er.

Reglur þessar eru settar með stoð í 4. gr. laga nr. 15/1991 um ákvörðun dauða og eru í samræmi við tiltæka læknisfræðilega þekkingu.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið, 4. júlí 1994.

Sighvatur Björgvinsson.

Guðjón Magnússon.

REGLUGERÐ

um viðskipti með byggingarvörur.

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Reglugerð þessi tekur til byggingarvara, að svo miklu leyti sem grunnkröfur um byggingarframkvæmdir, sbr. 7. gr., taka til þeirra. Reglugerðin er sett til þess að tilskipun EB um byggingarvörur fái fullt gildi hér á landi og kveður nánar á um einstök ákvæði hennar.